МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра здоров'я людини та фізичної терапії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутингу
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 2 від 16.10 2019 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

ЛАТИНСЬКА МОВА І МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

підготовки бакалавра

.

спеціальності 227- фізична терапія, ерготерапія

освітньої програми Фізична терапія

\

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Латинська мова і медична термінологія» підготовки “бакалавра”, галузі знань- 22- охорона здоров'я, спеціальності — 227 — фізична терапія, ерготерапія, за освітньою програмою - фізична терапія

Розробник: Шустер Л. А., викладач вищої категорії, методист Луцького базового медичного коледжу

Рецензент: Індика С.Я, канд з фіз. вих та спорту, доцент кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу і рекреації, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри здоров’я людини та фізичної терапії
протокол № 2 від 03.09. р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Лях Ю.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету фізичної культури, спорту та здоров’я
протокол № 2 від 11.09 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (доц. Мудрик Ж.С..)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Шустер Л. А., 2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь</th><th>Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Денна форма навчання</td><td rowspan="5">Галузь знань:
22-Охорона здоров'я

Спеціальність:
227- фізична терапії, ерготерапія

Освітня програма:
фізична терапія

Освітній ступінь:
Бакалавр на базі повної загальної середньої освіти</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td>Рік навчання 1</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість годин/кредитів
90/3</td><td>Семестр 1-ий</td></tr>
<tr><td>Лекції год.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">ІНДЗ: є</td><td>Лабораторні роботи 36 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота 48 год.</td></tr>
<tr><td>Консультації 6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: залік</td></tr>
</table>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Латинська мова і медична терамінологія» в структурі медичної освіти допомагає в підготовці кваліфікованого спеціаліста, формуванні його професійної мовної культури, є нормативною дисципліною для студентів спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітнього ступеня «бакалавр» для здобуття кваліфікації бакалавра з фізичної терапії.

Для успішної роботи в галузі медичної спеціальності необхідно правильно розуміти і точно, грамотно використовувати медичну термінологію.

Клінічна термінологія – це всі ті терміни з якими студент зустрічається на різних заняттях клінічних дисциплін.

Метою викладання навчальної дисципліни «Латинська мова і медична терамінологія» є сформувати у студентів систему знань та цілісного уявлення щодо медичної термінологія, яку можуть використовувати у своїй практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії в системі охорони здоров’я, що допоможе фахівцям читати та писати латинською мовою, читати рецепти, вміти їх перекладати, що буде сприяти підвищенню ефективності у комплексному відновленні після травм чи захворювань пацієнтів.

Завдання: подати знання, що стосуються граматики латинської мови, зокрема, іменників, прикметників, займенників і числівників, а також відмінювання дієслів у всіх часах системи інфекта і перфекта, вживання часів кон’юнктива, застосування в юридичній термінології наказової форми теперішнього та майбутнього часів, відкладних дієслів, дієприкметникових форм, герундія та герундива.

Опанування дисципліни дасть змогу фахівцеві в подальшому конструювати клінічні терміни, в разі потреби це допоможе організувати процес фізичної терапії та ерготерапії й об'єктивізувати її ефективність.

Основою формування знань, умінь і навичок у навчальній дисципліні «Основи практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії (вступ до спеціальності)» є лабораторні заняття, індивідуальні консультації, а також самостійна робота.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти повинні бути компетентними у таких питання:

знати:

- латинський алфавіт;
- правила читання букв і словосплучень;
- елементи граматики, потрібні для оволодіння медичною термінологією для написання рецепта;
- близько 600 слів і словотворних елементів;

вміти:

- проаналізувати можливість застосування латинської рецептурії, враховуючи показання та протипоказання;
- читати та писати латинською мовою;
- прекладати з латинської мови на українську та навпаки;
- грамотно читати рецепти, перекладати їх на українську мову і навпаки;
- конструювати клінічні терміни з терміноелементів;
- оцінити ефективність проведеної програми фізичної терапії та ерготерапії з урахуванням мовного елементу.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Фонетика та морфологія					
Тема 1. Вступ. Латинський алфавіт. Поняття про науку.	6		2	4	
Тема 2. Правила читання буквосполучень. Наголос.	6		2	4	
Тема 3. Словотвір. Структура медичних термінів.	6		2	4	
Тема 4. П’ять відмін іменників. Іменники і відміни. Неузгоджені іменники.	6		2	4	
Тема 5 Дієслово. Наказовий спосіб. Вживання умовного способу дієслова в рецептурі	6		2	4	
Тема 6 Іменники II відміни. Прикметники першої групи. Узгодження іменників з	6		2	4	

прикметниками. Прикметники другої групи.					
Тема 7. Іменники III відміни чол. і жін. роду. Типи відмінювання. Іменники III відміни середнього роду. Типи відмінювання.	6		2	4	
Разом за змістовим модулем 1	**42**		**14**	**28**	
Змістовий модуль 2. Латинська клінічна номенклатура					
Тема 8. Рецепт. Структура і форма. Латинська частина рецепта.	10		4	4	2
Тема 9. Основні рецептурні скорочення.	10		4	4	2
Тема 10. Латинська клінічна номенклатура	12		6	4	2
Тема 11. Клінічна термінологія.	8		4	4	
Тема 12. Додаткові написи на рецептах.	8		4	4	
Разом за змістовим модулем 2	**48**		**22**	**20**	**6**
Всього годин	**90**		**36**	**48**	**6**

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Граматичні категорії займенника
2. Семантико-морфологічні групи числівників
3. Граматичні категорії прислівника. Службові частини мови
4. Структура та лексико-граматична побудова простого поширеного речення
5. Основні особливості синтаксису складного речення
6. Лінгвістичне та соціокультурне значення латинських паремій
7. Латинська мова як джерело міжнародних державно-правових термінів, формул і сентенцій
8. Скорочення-інтернаціоналізми, запозичені з латинської мови
9. Засоби вираження емоційно-оцінного значення у тексті Цицерона «Oratio prima contra Catilinam»
10. Аналітичне читання тексту Юлія Цезаря «De Bello Gallico» (Liber primus)
11. Лексико-семантичні особливості поетичних текстів Гая Валерія Катулла
12. Середньовічна студентська пісня (студентський гімн) Gaudeamus
13. Латинські християнські тексти і біблеїзми
14. Лінгвосемантичні особливості латиномовних інскрипцій
15. Латинська мова в українській літературно-філософській та культурній традиції
16. Новолатинська мова: лінгвістичні особливості латинських неологізмів та сучасних латиномовних художніх творів

Форми виконання: доповідь, створення презентацій, складання блок-схем, таблиць

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних та практичних занять, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання. Вміти самостійно правильно виконувати завдання та розв'язувати задачі, аргументовано та послідовно відстоювати свою думку.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 4

<table>
<tr><td colspan="7">Поточний контроль
(max = 40 балів)</td><td colspan="2">Модульний контроль
(max = 60 балів)</td><td rowspan="2">Загальна кількість балів</td></tr>
<tr><td colspan="7"></td><td>МКР 1</td><td>МКР 2</td></tr>
<tr><td>Змістовний модуль 1</td><td colspan="6">Змістовний модуль2</td><td rowspan="4">30</td><td rowspan="4">30</td><td rowspan="4">100</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Т1-Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td><td>Т10</td><td>Т11</td><td>Т12</td><td rowspan="3">ІНДЗ</td></tr>
<tr><td>6</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td></tr>
<tr><td>По 2,0 бала за кожну тему</td><td colspan="5">∑=16</td></tr>
<tr><td>∑=14</td><td colspan="6">10</td></tr>
</table>

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	**Оцінка**	
	Для екзамену	**Для заліку**
90 – 100	**Відмінно**	**Зараховано**
82 – 89	**Дуже добре**	
75 – 81	**Добре**	
67 – 74	**Задовільно**	
60 – 66	**Достатньо**	
1 – 59	**Незадовільно**	**Не зараховано(з можливістю повторного складання)**

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Звонська Л. Л. Латинська мова: [підручник для вузів] Л. Л. Звонська, В. М. Шовковий. – К.: Книга, 2003. – 680 с.
2. Литвинов В. Д. Латинська мова: [підручник для вузів] / В.Д. Литвинов, Л.П. Скорина. – К.: Вища школа, 1990. – 248 с.
3. Оленич Р.М. Латинська мова: Підручник для студ. ф-тів ін.філології вищих навч. закладів. – Львів: Світ, 2001. – 352с.
4. Ревак Н.Г., Сулим В.Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів); Підручник; видання третє, стереотипне. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 440 с.
5. Чемыртан К., Кучерова Е. Латинский язык. Учебник для студентов юридических факультетов. – Кишинев, 2000. 216 с.

Допоміжні джерела

1. Закалюжний М.М. Латинська мова. – К.: Либідь, 2003. – 368 с.
2. Кудінова О.І. Lingua Latina (Латинська мова): Навчальний посібник з латинської мови для самостійної роботи студентів 1 курсу напрямів підготовки 6.020303 Філологія*, Філологія. – Ізмаїл, 2015. – 72 с.
3. Кудінова О.І. Пареміологічний підхід до навчання латинської мови у вишах // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2015. – Вип. 33. – С.101–106.
4. Кудинова О.И. Tempus fugit, Lingua Latina manet: к вопросу о роли латинского языка в современном европейском лингвокультурном пространстве // Cercetări actuale de lingvistică română. In memoriam I.Dumeniuc - 80 de ani de la naştere. – Universitatea de stat din Moldova. – Chişinău: CEP USM, 2016. – C. 268–274.
5. Кудінова О.І. Lingua gentem facit: étude sociolinguistiquee du fonctionnement de la langue latine en Europe contemporaine (Соціолінгвістичне вивчення функціонування латинської мови у сучасній Європі) // II Дунайські наукові читання: духовно-творча константа морального розвитку особистості: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю педагогічного факультету Ізмаїльського державного гуманітарного університету (23 вересня 2016 р.). – Ізмаїл: РВВ ІДГУ; «СМІЛ», 2016. – С. 183–188.
6. Кудінова О.І. Viva vox alit plenius: сучасні тенденції викладання латинської мови // Probleme actuale de lingvistică: Materialele simpozionului ştiinţific cu participare internaţională, Chişinău, 15-16 mai 2015 in memoriam acad. Nicolae Corlăteanu. – Universitatea de stat din Moldova. – Chişinău: CEP USM, 2015. – C. 341–348.
7. Кудінова О.І. Латинська мова як фундаментальна дисципліна сучасної європейської філологічної освіти // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 75-річчю Ізмаїльського державного гуманітарного ніверситету (15-17 жовтня 2015). Т. ІІ: Філологія. Мистецтвознавство. – Ізмаїл: РВВ ІДГУ; «СМІЛ», 2015. – С. 57–59.
8. Кудинова О.И. Поэзия М.Ю. Лермонтова в современных латинских переводах // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2016. Вип. 35 – С. 147–151.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Періодизація історії латинської мови.
2. Фонетика.
3. Латинський алфавіт.
4. Правила вимови.
5. Довгота та короткість складу.
6. Правила наголошення. Фонетичні особливості.
7. Морфологія.
8. Граматичні категорії дієслова. (Verbum).
9. Часи системи інфекта.
10. Загальні відомості про частини мови.
11. Дієслово (verbum). Граматичні категорії.
12. Часи системи інфекта (недоконаного виду).
13. Наказовий спосіб.
14. Теперішній час активного стану (praesens activi).
15. Теперішній час пасивного стану (praesens passivi).
16. Минулий час недоконаного виду (imperfectum).
17. Майбутній час перший (futurum I). Verbum. Ч
18. аси системи перфекта та особливості системи супіна.
19. Минулий час доконаного виду (perfectum).
20. Майбутній час другий (futurum II (exactum)).
21. Давноминулий час (plusquam perfectum).
22. Умовний спосіб (conjunctivus).
23. Минулий та давноминулий часи умовного способу.
24. Дієслова, складені з esse. Nomen substantivum.
25. Граматичні категорії. Особливості відмінювання.
26. Іменник (nomen substantivum).
27. Перша відміна іменників (declinatio I).
28. Друга відміна іменників (declinatio II).
29. Третя відміна іменників (declinatio III).
30. Четверта і п’ята відміни іменників (declinatio IV et V).
31. Відмінювання іменників, запозичених із давньогрецької мови I-II відмін.
32. Відмінювання грецьких слів III відміни.
33. Аномальні явища у системі іменника.
34. Типи іменників третьої відміни та особливості їх відмінювання.

35. Типи іменників третьої відміни. Аномальні парадигми третьої відміни.

36. Іменники чоловічого роду. Іменники жіночого роду. Іменники середнього роду.

37. Відмінювання грецьких слів III відміни.

38. Аномальні явища у системі іменника. Nomen adiectivum.

39. Особливості відмінювання та утворення ступенів порівняння. Pronomen.

40. Особливості утворення та відмінювання займенників.